

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest, 62 Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/97/2013.

Iktatószám: Vj/97-85/2013.

A Gazdasági Versenyhivatal a [B.G] Ügyvédi Iroda (1117 Budapest, Aliz utca 1. B. ép. III. em; eljáró ügyvéd: [B.G]) által képviselt Szakoktatók Országos Érdekképviselői Egyesülete (2030 Érd, Tekercselő u. 17.) és a [B.G] Ügyvédi Iroda (1117 Budapest, Aliz utca 1. B. ép. III. em; eljáró ügyvéd: [B.G]) által képviselt E-Educatio Információtechnológia Zrt. (1111 Budapest, Budafoki út 59. II. em. 201.) eljárás alá vontakkal szemben gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban a Szakoktatók Országos Érdekképviselői Egyesületével szembeni eljárási bírság kiszabásáról szóló vizsgálói végzéssel szemben benyújtott fellebbezés tárgyában – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

v é g z é s t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a vizsgálók, a Szakoktatók Országos Érdekképviselői Egyesületével szemben 2014. június 10-én kelt, Vj/97-051/2013. számú eljárási bírságot megállapító végzését helybenhagyja.

E végzés felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított nyolc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtandó vagy ajánlott küldeményként postára adott jogorvoslati kérelemben lehet kérni. A kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

I n d o k o l á s

I.

Előzmények

A versenyfelügyeleti eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2013. november 29-én indított versenyfelügyeleti eljárást a Szakoktatók Országos Érdekképviselői Egyesülete (a továbbiakban: SZAKOE) és az E-Educatio Információtechnológia Zrt. eljárás alá vontakkal szemben gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmának feltételezett megsértése miatt. A GVH észlelte ugyanis, hogy a 2009-ben létrejött SZAKOE (a továbbiakban: kérelmező) minimálárakat határozott meg az etikai szabályzatában a

gyakorlati gépjárművezetői oktatás tekintetében, amely magatartással a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-a (2) bekezdésének a) és f) pontjában foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette a Tpv. 11. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.

Az eljárási bírság alapjául szolgáló magatartás

2. A GVH 2013. december 9-én adatszolgáltatásra kötelező végzést küldött a kérelmező részére, melyet a kérelmező Vj/97-009/2013. számú beadványában 2014. február 21-én teljesített. A kérelmező a GVH-nak írt teljes beadvány tartalmát 2014. május 9-én közzétette a honlapján.
3. A GVH 2014. április 24-én azonos kérdéseket tartalmazó adatkérő végzést küldött ki több, közúti gépjárművezetői képzést nyújtó képzőszerveknek (autósiskoláknak), mint a - Tpv. 65. §-a (3) bekezdése szerinti adatszolgáltatásra kötelezetteknek - annak érdekében, hogy feltérképezze a kérelmezőnek az érintett piacon betöltött szerepét, a megkeresett vállalkozások kérelmezővel való kapcsolatát, az etikai szabályok kialakításának és érvényesítésének módját, az e-learning alapú elméleti képzésnek a járművezető oktatásban betöltött szerepét, továbbá az e-learning alapú képzés és a tantermi képzés egymással történő helyettesíthetőségét.
4. A kérelmező – honlapján – ezen adatkérő végzések, illetve a versenyfelügyeleti eljárás kapcsán állásfoglalást tett közzé (a továbbiakban: állásfoglalás).¹ Az állásfoglalásnak az adatkérő végzésekkel kapcsolatos 5. pontja szerint az állásfoglalás célja, hogy segítséget nyújtson „*a saját véleményetek [a megkeresett autósiskolák saját véleményének] kialakításában, valamint mindazon kérdések megválaszolásában, amelyekről csak a SZAKOE rendelkezik adattal, információval*”.
5. A kérelmező ezen dokumentumban szó szerint idézi a GVH által az autósiskolákhoz intézett kérdéseket, majd valamennyi kérdés tekintetében kifejti a álláspontját, illetve több kérdés tekintetben azt, hogy az autósiskolák milyen körülményeket, információkat vegyenek figyelembe válaszuk megfogalmazásakor, illetve hogy álláspontja szerint milyen tényekről nem lehet tudomása az adatkéréssel megkeresett képzőszerveknek.
6. Az egyes kérdések tekintetében kifejtett álláspontok közül a GVH a következő nyilatkozatokat emeli ki:
 - a 3. kérdés [Kérem, ismertesse, hogy a SZAKOE milyen szerepet tölt be a gépjárművezetői képzés hazai piacán!] tekintetében:
„reméljük, hogy az eddigi tapasztalataitok azt bizonyították, hogy a SZAKOE a kitűzött célok és elvek mentén megfelelően képviseli a szakoktatók érdekeit, valamint sikerült hozzájárulnia a gépjárművezető-képzés színvonalának emeléséhez”;

¹ Lásd: <http://szakoe.hu/szakoe-tajekoztatasa-agvh-eljarasrol/>; a dokumentumot a vizsgálók a Vj/97-46/2013. iktatószámú feljegyzéssel a versenyfelügyeleti eljárás irataihoz csatolták.

- a 4. kérdés [Kérem, mutassa be, hogy milyen formában működik együtt a SZAKOE-val, milyen módon működik közre az Egyesület tevékenységében!] tekintetében:

„[m]egítélésünk szerint a szakoktatók és autósiskolák zöme a közös célok elérésének érdekében nyilvánvalóan együttműködik a SZAKOE érdekvédelmi tevékenységében, és saját lehetőségeinek keretén belül segíti érdekképviseleti munkánkat”;

- az 5. kérdés [Véleménye, illetve ismeretei szerint milyen előnyökkel jár Önök számára az, hogy a SZAKOE etikai szabályzatát elfogadták? Kérem, válaszában térjek ki arra is, hogy milyen hátrányokkal járna, ha nem szerepelnének az etikai szabályok aláírói között!]] tekintetében:

„[a] SZAKOE álláspontja szerint az Etikai Kódexek webes regisztráció útján történő elfogadása morális előnyökkel jár [...]”; „azok, akik nem csatlakoztak az Etikai Kódexek elfogadói közé – vélhetően azért, mert nem tartják fontosnak, vagy nem értenek egyet vele –, nem is akarnak ehhez a közösséghez tartozni, így semmilyen módon nem érezhetik hátrányosnak ezt a saját elhatározáson alapuló közösségen kívüliséget.”;

- a 6. kérdés [Tudomása szerint milyen módon kerültek megalkotásra a SZAKOE autósiskoláknak és szakoktatóknak szóló etikai szabályai? Milyen módon értesült arról, hogy a SZAKOE etikai szabályokat dolgoz ki; kapott-e tájékoztatást az etikai szabályok előkészítéséről, illetve elfogadásáról?] tekintetében:

„az Etikai Kódexeket a SZAKOE elnöke dolgozta ki és fogadta el, és az az elnökség fogadta el, az alapszabálynak megfelelően tájékoztatva a tagjait. A SZAKOE más szereplőket nem vont be az etikai szabályok kidolgozásának folyamatába, annak előkészítésébe.”

- a 7. kérdés [Kérem, nyilatkozzon arról, hogy részt vett-e a SZAKOE autósiskoláknak és szakoktatóknak szóló etikai szabályok megalkotásában? Kérem, nyújtson be minden, az etikai szabályok előkészítésével, megalkotásával kapcsolatos dokumentumot, feljegyzést, levelezést!] tekintetében:

„ezért természetesen ezzel kapcsolatban mások [a SZAKOE elnökén és elnökségi tagjain kívül más személyek] semmilyen dokumentummal nem rendelkezhetnek”;

- a 8. kérdés [Kérem, mutassa be, hogy miként alkalmazza a SZAKOE etikai szabályait, különösen az autósiskolai etikai kódex¹ 3. f) pontjában foglalt, a gyakorlati képzés óradíjaira vonatkozó szabályokat!] tekintetében:

„tavaly december óta az Etikai Kódexek nem tartalmazzák a gyakorlati óradíjra vonatkozó iránymutatásra vonatkozó pontot, ezért azok jelenlegi alkalmazása nem értelmezhető”; „A fentieken túlmenően megjegyezzük, hogy a SZAKOE a felfüggesztést megelőzően sem ellenőrizte az etikai szabályok betartását.”]

- a 9. kérdés [Van e tudomása arról, hogy a gyakorlati képzés óradíjaira vonatkozó szabályokat a SZAKOE felfüggesztette? Ha igen, milyen módon szerzett erről tudomást?] tekintetében:

„a SZAKOE az Etikai Kódexek [...] gyakorlati képzés óradíjaira vonatkozó szabályokat [...] 2013 decemberében felfüggesztette”

- a 12. kérdés [Tudomása szerint az E-Edu milyen módon ellenőrzi azt, hogy az Ön iskolája betartja-e a SZAKOE etikai szabályait, arra figyelemmel, hogy ezen etikai szabályok betartása az E-Edu által alkalmazott általános szerződési feltételek szerint valamennyi szerződéses partner számára kötelező.] tekintetében:

„A SZAKOE tudomása szerint az E-Edu a versenyfelügyeleti eljárás megindítását követően felfüggesztette az ÁSZF-ből a SZAKOE Etikai Kódexekre vonatkozó rendelkezéseit.”; „Egyebekben a SZAKOE-nak nincsen tudomása arról, hogy az E-Edu a felfüggesztés időpontját megelőzően bármilyen módon is ellenőrizte volna az Etikai Kódexek betartását, illetve az E-Edu-tól erre irányuló megkeresés soha nem érkezett a SZAKOE-hoz.”;

- a 13. kérdés [Véleménye szerint helyettesítheti-e az e-learning képzés a tantermi elméleti oktatást?] tekintetében:

„a helyettesíthető termék meghatározása jelen esetben nem az érintett piaci szereplők „véleményének”, vagy megítélésének függvénye, hanem erről egyértelműen jogszabály rendelkezik a következők szerint”;

„Minderre figyelemmel álláspontunk szerint e körben a helyettesíthetőség az e-learning képzés esetében nem lehet kérdés, azt jogszabály mondja ki”;

- a 15. kérdés [Kérem, nyilatkozzon, hogy mennyibe kerül az Ön iskolájában a „B” kategóriás jogosítvány megszerzése! Az elméleti és gyakorlati oktatás díját elkülönítve adja meg!] tekintetében:

„úgy látjuk, hogy nem lehet röviden és összecszerűen megválaszolni ezen kérdést, mivel sok tényező, körülmény befolyásolja a „B” kategóriás jogosítvány megszerzésének végösszegét”.

7. A kérelmező végül nyilatkozatához csatolta a korábban a GVH-hoz benyújtott adatszolgáltatásának teljes tartalmát.

A vizsgálók eljárési bírságát kiszabó végzése

8. A vizsgálók 2014. június 10-én kelt, Vj/97-051/2013. számú végzésükkel 50.000 Ft eljárési bírságot szabtak ki a kérelmezőre.
9. A vizsgálók végzése szerint a kérelmező azon magatartása, hogy honlapján az autóiskoláknak küldött adatkérő végzésre vonatkozóan jelen végzés 5. pontjában leírt kérdések tekintetében a saját álláspontját összefoglaló állásfoglalást tett közzé azzal a céllal, hogy a GVH által megkeresett vállalkozások ezen állásfoglalás figyelembevételével alakítsák ki válaszaikat a valós tényállás feltárásának megkönnyítésére irányult.
10. A valós tényállás feltárásának megkönnyítése kapcsán a végzés kiemeli, hogy egy közigazgatási hatósági eljárásban (mint amilyen a versenyfelügyeleti eljárás is) a valós tényállás feltárása nemcsak elsődleges fontosságú az eljárás eredményessége szempontjából, hanem a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános

szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. §-ának (1) és (6) bekezdései szerint törvényi kötelezettség is. Ezen kötelezettségek minél szélesebb körű teljesítését szolgálják a GVH számára a versenyfelügyeleti eljárásban biztosított jogosítványok is. Ezen jogosítványok között említendő a Tpv. 65. §-ának (3) bekezdésében szabályozott azon vizsgálati eszköz, amely szerint a tényállás tisztázása érdekében bármely személy vagy szervezet köteles a szükséges felvilágosítást írásban is megadni, illetve a vizsgálat tárgyával összefüggő iratokat a GVH-nak megküldeni. A GVH töretlen joggyakorlata szerint e jogosítványát két módon, egyrészt írásbeli adatszolgáltatások kérésével, másrészt tanúmeghallgatásokkal gyakorolja.

11. A GVH-t – a bírói gyakorlat által is megerősítetten – terheli a valós tényállás teljes feltárásának kötelezettsége. Ennek elengedhetetlen, immanens része az, hogy az eljárásban vizsgált magatartás szempontjából releváns tényeket és körülményeket az eljárás alá vont vállalkozástól, vállalkozásoktól különböző, harmadik személyek nyilatkozatai alapján is megismerje. Az eljárás szempontjából harmadik feleknek minősülő vállalkozások megkeresése és adatszolgáltatásra való felhívása éppen azt a célt szolgálja, hogy a GVH a vizsgált magatartásról e harmadik felek saját ismereteit és tapasztalatait – az eljárás alá vontak véleményétől és eljárásban kifejtett álláspontjától függetlenül – megismerje.
12. A végzésben leírtak szerint az eljárás egyéb résztvevőinek minősülő vállalkozások nyilatkozata ezért a valós tényállás feltárása szempontjából kiemelten fontos, hiszen ezen keresztül az ügyfelek által előadott körülményeket a hatóság ellenőrizni tudja, eltérés esetén a különböző előadásokat ütköztetni van módja, amelyek nélkül a tényállás objektív és teljes körű feltárása nem lehetséges. E megfontolások a folyamatban lévő versenyfelügyeleti eljárásban is érvényesülnek, mivel az érintett autósiskolák mindennapi működésük, a gépjárművezetők képzésének során szembesülnek az eljárás alá vontak működésével, szerepével, tevékenységük jellegzetességeivel, illetve a versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartással.
13. Amennyiben tehát valamely eljárás alá vont vállalkozás állásfoglalást tesz közzé abban a tekintetben, hogy mi az álláspontja az egyes kérdések kapcsán, illetve abban a vonatkozásban, hogy az adatszolgáltatásra felhívott vállalkozások milyen tartalmú választ adjanak a GVH által feltett kérdésekre, illetve válaszaikat milyen – általa vélelmezett – tények figyelembevételével alakítsák ki, e magatartásnak nyilvánvalóan az a célja, hogy a GVH – a fentieket figyelembe véve – ne tudja az eljárás szempontjából releváns tényállást a Ket. alapján elvárt valósághű módon feltárni. A magatartás ugyanis azt célozza, hogy befolyásolja a GVH-nak harmadik felek által adott válaszok tartalmát, illetve azok irányultságát. Ez pedig arra irányul, hogy az eljárásban a valós tényállástól függetlenül a kérelmező érdekei szerinti tényállás kerüljön megállapításra.
14. Az ügyfél magatartásának e célra irányultságát az is alátámasztja, hogy a GVH korábban a kérelmezőt is adatszolgáltatásra hívta fel, amelyben részben hasonló kérdéseket tett fel, mint az autósiskoláknak, következésképpen a kérelmezőnek tisztában kellett lennie azzal, hogy az autósiskoláknak szóló adatkérés nem a kérelmező, hanem az adatkérő végzések címzettjeiként szereplő vállalkozások álláspontjának feltárására irányult. Állásfoglalásában a kérelmező mégis arra törekedett, hogy az autósiskolák a saját álláspontját vegyék figyelembe válaszuk kialakításakor. Továbbá, mivel a kérelmező

állásfoglalása szöveghűen követi a GVH által harmadik feleknek küldött adatkérő végzésben foglalt kérdések szövegét, feltételezhető, hogy a végzés teljes tartalma, így annak indokolása is a kérelmező birtokában van, amelyből pedig kiderül, hogy az adatkérő végzések kiküldésére milyen okból került sor, illetve hogy az adatszolgáltatások milyen módon szükségesek a tényállás feltárása szempontjából.

15. A végzés szerint tehát a kérelmező magatartása a valós tényállás feltárásának a megghiúsítására irányult, tekintettel arra, hogy a tényállás feltárásához szükséges az autósiskolák, mint harmadik felek ismereteinek és álláspontjának az eljárás alá vont álláspontjától független megismerése, hiszen az ügy lényeges körülményei ezen adatszolgáltatásokon keresztül tárhatók fel. A kérelmező magatartása nyilvánvalóan arra irányul, hogy az ügynek az autósiskolák által tisztázható lényeges körülményei ne legyenek valóság-hű módon feltárhatók. Az eljárási jogsértés jelen esetben abban áll, hogy az eljárás alá vont befolyásolni próbálja a harmadik félként nyilatkozattételre felhívott vállalkozások álláspontját és válaszaik tartalmát.
16. A jogellenes magatartás súlya kapcsán a végzés tartalmazza, hogy a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányuló magatartás a vizsgálók álláspontja szerint súlyos eljárási szabálysértés, mivel az a célja, hogy a GVH, mint a közérdeket védeni hivatott hatóság ne gyakorolhassa hatáskörét, ne tudja az eljárásban releváns tényállást a jogszabály által megkívánt mértékben és részletességgel feltárni, így ne a valóságnak megfelelő tényállás váljon ismertté a GVH számára. Ennélfogva a kérelmező súlyos eljárási jogsértést valósított meg.
17. A végzésben a vizsgálók aláhúzták, hogy az eljárási bírságra alapot adó jogsértés az eljárás alá vontnak felróható. Magatartása szándékos és tevőleges, amely – a fentiek szerint – nyilvánvalóan arra irányul, hogy az adatszolgáltatásra felhívott harmadik feleket befolyásolja, így megghiúsítsa az eljárási cselekménynek az adatkérő végzésekben is megjelölt célját. A végzés szerint továbbá a kérelmező az állásfoglalását nyilvánosan, honlapján tette közzé. Mivel a kérelmező számára nem volt ismert, hogy az adatkérő végzések mely vállalkozásoknak kerültek kiküldésre, a fenti állásfoglalást a kérelmező nyilvánvalóan azzal a céllal tette közzé nyilvánosan, hogy az az adatszolgáltatásra felhívott valamennyi vállalkozáshoz eljuthasson.
18. A végzés utalt arra, hogy a bírósági joggyakorlat alapján a tényállás feltárásának megghiúsítására irányuló magatartás az objektív külső körülményekből állapítható meg. Jelen esetben nem lehet kérdés, hogy a kérelmező állásfoglalását azért tette közzé nyilvánosan, hogy az adatszolgáltatásra felhívott vállalkozásokat befolyásolja, álláspontjukat torzítsa.
19. Az érintett vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai kapcsán a vizsgálók figyelembe vették az eljárási bírság összegének megállapításakor a kérelmező nyilatkozatát,² amely szerint a 2013-as nettó árbevétele [ÜT] forint volt.

² Vj/97-9/2013. 7. kérdésre adott válasz.

II.

A kérelmező fellebbezése

20. A kérelmező 2014. június 24-én postára adott és a GVH-hoz 2014. június 30-án beérkezett Vj/97-56/2013. számú iratban a vizsgálók eljárási bírságot kiszabó végzése ellen fellebbezést nyújtott be.
21. A kérelmező fellebbezésében kéri a vizsgálókat, hogy az eljárási bírságot kiszabó végzést a Ket. 103. §-a alapján saját hatáskörben vonják vissza. Amennyiben a vizsgálók a végzésüket nem vonják vissza, úgy kéri a kérelmező az eljáró versenytanácsot, hogy az eljárási bírságot kiszabó végzést a Ket. 105. §-ának (1) bekezdése értelmében jogszabálysértés miatt semmisítse meg.

Kérelmező álláspontja az eljárási bírság kiszabásával kapcsolatosan

22. A kérelmező kérelme indokaként előadta, hogy a GVH azon megállapítása, hogy a kérelmező az eljárás során tanúsított magatartása az eljárás elhúzóására irányult, nem helytálló.
23. A kérelmező ismertette, hogy a részére a 2013. december 9-én kelt, Vj/97-002/2013. számú végzésre benyújtott beadványában kifejtette azon jogi álláspontját, hogy státusza és tevékenységének vizsgálata alapján egyértelműen megállapítható, hogy a Tpvt. 1 §-ának (1) bekezdése alapján nem minősül vállalkozásnak, továbbá a Tpvt. 11 §-ának (1) bekezdése szerinti vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött társulásának sem, így döntése nem magatartási szabályzata nem tekinthető vállalkozások társulása döntésének sem és így a Tpvt. 11. §-ának (1) bekezdésében foglalt kartell tényállása sem.
24. A fellebbezésben a kérelmező kifejtette, hogy korábban nem tájékoztatta a közúti szakember- és gépjárművezető képzésben érdekelt személyeket és szervezeteket, továbbá nem indokolta a GVH-val történő együttműködés okán az eljárás során kifogásolt Etikai Kódex pontjainak önkéntes és azonnali felfüggesztését sem, továbbá nem kívánta nyilvánosságra hozni a GVH eljárásnak tényét. Kérelmező kifejtette, hogy figyelemmel arra, hogy a GVH számos kérdést intézett az autósiskolákhoz a versenyfelügyeleti eljárás híre „futótűzként” terjedt és a gépjárművezető szakmában nagy port kavart. Álláspontja szerint ez azért van, mert a versenyfelügyeleti eljárásban születendő döntés minden bizonnyal jelentős mértékben ki fog hatni a közlekedésbiztonságra, ezen keresztül a társadalomra, valamint a szakma valamennyi résztvevőjére, - így a tanulókra, szakoktatókra, akik morálisan és anyagilag is közvetlenül érintettek az ügyben.
25. A kérelmező kifejtette, hogy mivel érdekképviseleti szervként tevékenykedik a GVH által adatszolgáltatásra kötelezett autósiskoláktól számos megkeresést kapott a versenyfelügyeleti eljárással kapcsolatosan. Kifejtette, hogy az érintett vállalkozások jogi segítséget kértek a felhívásban feltett kérdésekkel kapcsolatban, valamint tájékoztatást és adatszolgáltatást igényeltek mindazon kérdések tekintetében, melyekre vonatkozóan, jellegüknél fogva kifejezetten a kérelmező rendelkezik információval.
26. Hangsúlyozza, hogy az egyesület kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a járművezető-képzéssel és - vizsgáztatással foglalkozó szakemberek érdekeit országos szinten

képviselje. Kifejtette, hogy különösen fontosnak tartja a szakoktatók tisztességes, magas szakmai színvonalú és kiszámítható hivatáshoz való jogát, amelynek érdekében szakmai és jogi tanácsadással is áll a szakoktatók rendelkezésére. E körben érdekképvisellete kiterjed arra is, hogy a weblapon és hírlevelekben naprakészen tájékoztatja a tagokat és a szakma képviselőit a legfrissebb piaci, szakmai, jogi vagy műszaki újdonságokról.

27. Ezért a kérelmező ismertette, hogy nyilvánosan tájékoztatta a szakoktatókat a jelen versenyfelügyeleti eljárásra vonatkozó meglátásaival kapcsolatban, továbbá a kérdésekre vonatkozó saját információit — főként a működését, megalakulását illetően — tárgyilagos megközelítéssel, objektív módon megosztotta a címzettekkel.
28. A kérelmező aláhúzta e körben, hogy a versenyfelügyeleti eljárással kapcsolatos érdekképviselési álláspontját, valamint az érintett autósiskolák által feltett kérdésekre és adatbekérésre adott válaszát — bár megtehetette volna — nem titokban próbálta megosztani, hanem mindenki számára elérhetően nyilvánosságra hozta a honlapján. A kért adatokat és tényeket az érintett képzőszervek és a szakma egyéb képviselőinek kifejezett megkeresésére szolgáltatta, ezen túlmenően érdekképviselési szervként kötelessége a szakma képviselői számára megfelelő tájékoztatást nyújtania.
29. A kérelmező kifejtette, hogy pontosan tisztában volt azzal, hogy a honlapon közzétett állásfoglalás a GVH számára is elérhető lesz, szándékai azonban tiszták és jogszerűek voltak, ezért nem találta aggályosnak, hogy a szakma képviselő számára felvilágosítást adjon. Véleménye szerint a GVH vizsgálói törekvéseit és szándékait sajnálatosan félreértelmezve eljárási bírságot szabtak ki, döntésüket azzal indokolva, hogy az állásfoglalás közzététele a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányult.

Kérelmező érvei az eljárási bírság jogalapjával kapcsolatosan

30. Az autósiskolák megkeresései alapján a kérelmező számára világossá vált, hogy egyrészt a versenyfelügyeleti eljárással kapcsolatban felröppent hírek nem mindig fedik a valóságot, továbbá olyan nagyfokú zavart keltettek a szakoktatók, valamint az adatszolgáltatással érintett személyek között, hogy a felesleges pánik elkerülése, a megfelelő valós és jogszerű álláspont kialakítása, valamint a helyzet tisztázása céljából úgy látta, hogy mint érdekképviselési szervnek megfelelő tájékoztatást kell nyújtania a szakma képviselői részére.
31. A kérelmező előadta, hogy az adatkéréssel megkeresett autósiskolák egy része többek között jogi segítséget kért a kérelmezőtől a feltett kérdésekkel kapcsolatban, valamint tájékoztatást és adatszolgáltatást igényeltek.
32. Fellebbezésében a kérelmező kifejtette, hogy szándéka az állásfoglalás közzétételével éppen arra irányult, hogy az adatszolgáltatáshoz szükséges válaszadást megkönnyítse, a rendelkezésére álló összes információt megossza, ezáltal a versenyfelügyeleti eljárásra irányadó valós tényállás felderítését elősegítse. Mindemellett kifejtette, hogy az állásfoglalásban foglaltak kizárólag objektív tényközléseket tartalmaznak, amely magatartás jellegénél fogva nem valósíthatja meg a valós tényállás feltárásának megghiúsítását.
33. A kérelmező szerint a harmadik feles adatkérések *„több tekintetben zavarosak és nehezen érthetőek voltak, amelyekre jogi szakértő, illetve egyéb képviselő hiányában a*

megkeresett képzőszervek csak nehezen, vagy egyáltalán nem tudnak válaszolni”. A kérelmező kifejtette, hogy ezért éppen azt kívánta elérni, hogy az adatszolgáltatáshoz szükséges válaszadást megkönnyítse, a számára rendelkezésére álló információkat megossza, így segítse a versenyfelügyeleti eljárásban a tényállás felderítését.

34. A kérelmező szerint az eljárási bírságot kiszabó végzésben foglalt azon megállapítás, hogy *„nyilvánvalóan az a célja, hogy a GVH ne tudja az eljárás szempontjából releváns tényeket feltárni”* eleve preconcepción alapul, mivel önmagában a magatartás tanúsításából nem lehet e következtetést levonni, tehát a magatartás irányultsága egyáltalán nem tekinthető nyilvánvalónak.
35. A kérelmező álláspontja szerint azon tény, hogy ő tisztában volt azzal, hogy az adatkérés(ek) nem neki szólnak, nem adhat lehetőséget egyenes következtetésre arra vonatkozóan, hogy a valós tényállás feltárását megghiúsítani kívánta volna. Felhívta a figyelmet arra, hogy az eljárási bírságot kiszabó végzés a kérdéses állásfoglalás egyetlen olyan elemére sem hivatkozott, amely a vizsgálók álláspontja szerint valótlan lett volna, illetve túlmutatott volna a véleménynyilvánítás szabadságán.
36. Az előző pontokban kifejtettek alapján a kérelmező úgy véli, hogy az ügyfél magatartásának irányultságát, a valós tényállás feltárásának megakadályozására irányuló szándékát a GVH nem támasztotta alá, állításai csupán feltételezések, amelyek „sajnálatos módon – a versenyfelügyeleti eljárásban folyamatosan érzékelhetően – a kérelmezővel szemben tévesen kialakított preconcepción alapulnak”. Hasonlóképpen, a kérelmező szerint az sem támasztja alá a rosszhiszeműségét, hogy tisztában volt vele, hogy az adatkérés nem a saját, hanem a megkeresett autósiskolák véleményének megismerését célozza.
37. A kérelmező részletesen megindokolta, hogy álláspontja szerint magatartása miért nem eredményezi, és nem eredményezheti a valós tényállás feltárásának megghiúsítását. Mivel az eljárási bírság kiszabásának jogalapja nem is terjed ki erre a Tpt. 61. §-ának erre a fordulatára, ezért a kérelmező e körben kifejtett érvei nem kerülnek részletesen ismertetésre csak e körben tett észrevételeinek lényegi pontjai kerülnek kiemelésre.
38. A kérelmező e körben kiemelte, hogy sérelmesnek tartja, hogy a GVH a képzőszervek számára küldött adatkérő végzésekben olyan kérdéseket tett fel melyet már tőle is megkérdezett.
39. Kiemelte továbbá, hogy az állásfoglalásában kifejezetten csak olyan kérdésekre ad tájékoztatást, hogy melyekről kizárólag maga rendelkezik, tehát a személyéhez, működéséhez kapcsolódnak, és objektív tényeket alkotnak. Ezen információk közül számos a saját bizalmas információja.
40. Aláhúzta továbbá, hogy álláspontja szerint az autósiskoláknak küldött 1. és 13. kérdések értelmezése félreértésre adhat okot. Az 1. kérdéssel kapcsolatosan kifejtette, hogy a tagsági viszony és az Etikai Kódex elfogadása, összemosása értelmezési problémákat vet fel, míg a 13. pontban írt kérdés kapcsán szerepel, hogy a Tpt.-ben és a közúti közlekedésről szóló 1988.évi I. törvényben írt helyettesíthetőségi fogalom különböző.

41. Kifejtette továbbá, hogy a 8. és 12. kérdések jelen időben történő feltevése értelmetlen figyelemmel arra, hogy az Etikai Kódexnek a GVH által kifogásolt pontjait 2013 decemberében felfüggesztette.
42. A kérelmező fellebbezésében kifejtette, hogy iratellenes megállapításokat tartalmaz az eljárási bírságot kiszabó végzés. Jelezte, hogy az állásfoglalás az autósiskolák számára nem kötelező erejű, és – az eljárási bírságot kiszabó végzésben foglaltaktól eltérően – nem tartalmazza, hogy az érintett autósiskolák milyen körülményeket, információkat vegyenek figyelembe a válaszadásuk során. Az állásfoglalás pusztán segítségül és tájékoztatásul szolgált, illetve reflektál a képzőszervek és szakoktatók megkeresésére.
43. A kérelmező szerint pontatlan továbbá az eljárási bírságot kiszabó végzés azon megfogalmazása, amely szerint a kérelmező valamennyi kérdést illetően kifejti álláspontját, ugyanis az állásfoglalás nem tartalmaz választ a 10., 11., 14. és 15. sorszámú kérdések tekintetében. Aláhúzta, hogy a kérelmező csupán az üzleti titokká történő minősítés jogára hívja fel a figyelmet, valamint arra a körülményre, hogy az e-learning képzés csak 2012-ben kezdődött meg Magyarországon, amely információ nyilvánvalóan nem minősül álláspontja szerint jogszerűtlennek.
44. A kérelmező szerint végül figyelembe kell venni a SZAKOE érdekképviselői szervezeti jellegét, továbbá azt a tényt, hogy a szervezet egyik elsődleges célkitűzése a szakoktatók alapvető jogainak érvényesítése és munkájuk segítése.
45. E körben a kérelmező hivatkozott a GVH honlapján található tanulmányban szereplő azon idézetre, mely szerint *„Ha egy szervezet mégis túlterjeszkedik a törvényi felhatalmazásokon, vagy más módon versenykorlátozó gyakorlatot folytat, akkor a versenytörvény egyedi mentesíthetőségi feltételeinek való megfelelés esetén, versenyfelügyeleti eljárásban állapítható meg az, hogy követett-e el jogsértést. Az adott szervezetnek kell azonban bizonyítania azt, hogy a tagok megállapodásának, a szervezet döntésének a fogyasztók szempontjából vett előnyei nagyobbak annak hátrányainál.”*
46. A kérelmező az idézet kapcsán kifejtette, hogy érdekképviselői tevékenységét az elmúlt években hatékonyan tudta kifejteni, jó kapcsolatot sikerült kialakítania a szakma képviselőivel, melynek köszönhetően a gépjárművezető-képzésben részt vevők között széles körben bizalmat élvez.
47. A kérelmező álláspontja szerint, mint szakmai érdekképviselői szervnek e minőségben kötelessége, hogy a helyzetet tisztázza és az érintettek kérésének megfelelően ismertesse objektív álláspontját, illetőleg tájékoztatást adjon az ügygel kapcsolatban. Az érdekképviselői szervek ilyen irányú tevékenységének törvényes létjogosultságát támasztja alá a Tpt. 54. §-a (2) bekezdésének f) pontja is, amely kimondja, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban meghatalmazottként eljárhat az adott gazdasági tevékenységben érintettek érdekképviselői szervezete is.

III.

Jogi háttér

48. A Tpv. 44. §-a szerint a versenyfelügyeleti eljárásra – az ott írt kivételekkel – a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha az ügyfajta vonatkozó törvény eltérő szabályokat nem állapít meg.
49. A Ket. 1. §-ának (2) bekezdése szerint a közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni. A hatóság ügyintézője jóhiszeműen, továbbá a jogszabály keretei között az ügyfél jogát és jogos - ideértve gazdasági - érdekét szem előtt tartva jár el.
50. A Ket. 6. §-ának (1) bekezdése értelmében az eljárás alá vont köteles jóhiszeműen eljárni. A Ket. 6. §-ának (2) bekezdése szerint az ügyfél magatartása nem irányulhat a hatóság megtévesztésére vagy a döntéshozatal, illetve a végrehajtás indokolatlan késleltetésére. Az ügyfél jóhiszeműségét az eljárásban vélelmezni kell, a rosszhiszeműség bizonyítása a hatóságot terheli.
51. A Tpv. 61. §-ának (1) bekezdése alapján az ügyféllel szemben eljárási bírság szabható ki, ha az eljárás során olyan cselekményt végez, vagy olyan magatartást tanúsít, amely az eljárás elhúzására, a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányul, vagy azt eredményezi.
52. A Tpv. 61. §-ának (3) bekezdése szerint az eljárási bírság legkisebb összege ötvenezer forint, legmagasabb összege vállalkozás esetében az előző üzleti évben elért nettó árbevételének egy százaléka, a vállalkozásnak nem minősülő természetes személy esetében ötszázezer forint.
53. A Ket. 61. §-ának (4) bekezdése alapján az eljárási bírság kiszabásánál a hatóság a jogellenes magatartás súlyát, a felróhatóság mértékét, az érintett vagyoni helyzetét és jövedelmi viszonyait, az eljárási bírságnak ugyanabban az eljárásban történő ismételt kiszabása esetén az előző bírságolások számát és mértékét veszi figyelembe.
54. A Tpv. 61. §-ának (5) bekezdése szerint az eljárási bírságot kiszabó végzését a kötelezett javára a vizsgáló, illetve az eljáró versenytanács hivatalból jogszabálysértés hiányában is módosíthatja.
55. A Tpv. 65. §-ának (3) bekezdése szerint a tényállás tisztázása érdekében bármely személy vagy szervezet köteles a szükséges felvilágosítást írásban is megadni, illetve a vizsgálat tárgyával összefüggő iratokat a Gazdasági Versenyhivatalnak megküldeni.
56. A Ket. 50. §-ának (1) bekezdése értelmében a hatóság köteles a döntéshozatalhoz szükséges tényállást tisztázni. Ha ehhez nem elegendők a rendelkezésre álló adatok, hivatalból vagy kérelemre bizonyítási eljárást folytat le. A Ket. 50. §-ának (5) bekezdése értelmében a hatóság szabadon választja meg az alkalmazandó bizonyítási eszközt.

57. A Tpvt. 82. §-ának (1) bekezdés szerint a vizsgálónak, illetve az eljáró versenytanácsnak a versenyfelügyeleti eljárás során hozott végzése ellen külön jogorvoslatnak csak akkor van helye, ha azt a Ket. vagy a Tpvt. megengedi. Ezen törvényhely (2) bekezdése szerint a vizsgáló külön jogorvoslattal megtámadható végzésével szembeni jogorvoslatra a fellebbezés szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a fellebbezést az eljáró versenytanács bírálja el. Az eljáró versenytanács végzésével szemben fellebbezésnek nincs helye, annak bírósági felülvizsgálata kérhető.
58. A Ket. 98. §-a (3) bekezdésének g) pontja szerint az eljárási bírságot kiszabó végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye. A Ket. 101. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezésnek a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.
59. A Ket. 105. § (1) bekezdése szerint a másodfokú döntést hozó hatóság a döntést helyben hagyja, megváltoztatja vagy megsemmisíti. Jogszabályban meghatározott esetben a másodfokú döntést hozó hatóság a mérlegelési jogkörben hozott első fokú döntésben meghatározott kötelezettségnél súlyosabb kötelezettséget nem állapíthat meg. Az erre irányuló fellebbezés hiányában is a másodfokú döntést hozó hatóság a fellebbezési eljárásban a teljesítésre új határidőt állapíthat meg, ha ez a fellebbezési eljárás miatt indokolt.

IV.

Jogi értékelés

60. Az eljáró versenytanács előjáróban megállapítja, hogy a fellebbezést az annak előterjesztésére nyitva álló határidő alatt, az arra jogosult nyújtotta be. Fellebbezési illeték lerovására nem volt szükség a SZAKOE teljes személyes illetékmentességére tekintettel.
61. Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a fellebbezés az alábbi indokokra tekintettel nem alapos.
62. Egy közigazgatási hatósági eljárásban (mint amilyen a versenyfelügyeleti eljárás is) a valós tényállás feltárása nemcsak elsődleges fontosságú az eljárás eredményessége szempontjából, hanem a Ket. 50. §-ának (1) és (6) bekezdései szerint törvényi kötelezettség is. A GVH-t – a bírói gyakorlat által is megerősítetten³ – terheli a valós tényállás teljes feltárásának kötelezettsége. Ezt a célt szolgálja a Tpvt. 65. §-ának (3) bekezdése szerinti harmadik feleknek küldött adatkérő végzés lehetősége is.
63. Az eljáró versenytanács irányadónak tartja azon bírói gyakorlatot, mely kimondja, hogy az irányultságra (mint szubjektív elemre) általánosságban a feltárt tényállásban megállapított objektív külső körülményekből lehet következtetni. A fő szempont e körben

³ „Kérelmezett helytállóan hivatkozott a tényállás felderítési kötelezettség logikai folyamatára, vagyis arra, hogy az ügy tárgyával közvetett, vagy közvetlen összefüggést mutató tények, adatok, információk teljes körű feltárása szükséges, majd ezt követően kerül a hatóság abba a helyzetbe, hogy kiválaszthassa a döntés meghozatalához szükséges jogilag releváns tényeket.” lásd FKMB 35.Kpk.45.874/2013/8. számú végzés – Vj-23/2011.

az adott szituációban tanúsított viselkedés, amit erősíthetnek, vagy gyengíthetnek a vizsgált magatartást megelőzően és azt követően tanúsított cselekmények.⁴

64. Jelen esetben az eljáró versenytanács egyetértett a vizsgálóval abban, hogy a kérelmező azon magatartása, hogy a honlapján közzétett állásfoglalással kísérletet tett a GVH által harmadik személyként megkeresett autóiskolák befolyásolására, a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányult. A kérelmező szubjektív szándékára az alábbiak okán lehetett következtetni.

65. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az autóiskoláknak küldött adatszolgáltatásra kötelező végzés kérdései közül:

- több kérdés (pl. 1., 14. kérdések) kapcsán megállapítható, hogy a SZAKOE véleményében a GVH által feltett kérdést próbálja meg értelmezni;
- a 3. és 6. kérdések kapcsán kiemelendő, hogy bár a kérelmező rendelkezik a piacon betöltött szerepével és Etikai Kódex megalkotásának körülményeivel kapcsolatos információkkal, ugyanakkor a megkérdezett harmadik személyek e kérdésekre adott válasza árnyalhatja a SZAKOE által korábban tett nyilatkozatot, így a harmadik feleknek kiküldött adatszolgáltatás a tényállás teljeskörű feltárását szolgálja, és akár további eljárási cselekményeket is megalapozhat;
- számos kérdés (pl. a 4., 5., 7., 8., 9., 12., 13. és 15. kérdések) kapcsán megállapítható, hogy az ezen kérdésekre adandó válaszok megadásához szükséges információkkal kizárólag a megkeresett autóiskolák rendelkeznek, vagy e kérdések egy része kifejezetten arra kérdez rá, hogy a megkérdezetteknek milyen tudomása/tapasztalata/véleménye van egyes tényekkel kapcsolatban. Sok esetben (pl. 5., 13. kérdés) már maga a kérdés megfogalmazása („véleménye szerint”/”ismeretei szerint”) is arra utal, hogy olyan szubjektív válaszokat várt a vizsgáló, melyre csak a megkérdezett válaszolhatott. Ebből következően bármilyen, a SZAKOE által tett iránymutatás alkalmas arra, hogy a megkérdezetteket a válaszuk tartalmát illetően befolyásolhatja. Már a kérdések feltevéséből is nyilvánvaló, hogy a vizsgáló e kérdések kiküldésével nem a SZAKOE álláspontját kívánta megismerni, hanem a minél szélesebb körben beérkezett válaszok alapján, azok összegzésével és összevetésével kívánta a tényállást megállapítani.

66. Az eljáró versenytanács kiemeli tehát, hogy a kérelmező nemcsak olyan adatot tett közzé a honlapján, amivel adott esetben egyedül ő rendelkezik, hanem olyan kérdésekben is állást foglalt, melyek kapcsán közölt iránymutatás alkalmas leginkább a valós tényállás feltárásának megghiúsítására, mivel a tényállás alapos feltárása úgy biztosítható leginkább, ha több adatszolgáltatásra kötelező végzés kiküldése által a GVH minél szélesebb körű adatok és vélemények alapján tudja megállapítani. A GVH tehát nyilvánvalóan nem abban érdekelt, hogy a több mint 15 adatszolgáltatásra kötelezettől egységes válaszok érkezzenek, mert így a kérelmező szemszögéből legkedvezőbb tényállás feltárásra van mód. Különösen is igaz ez az 5., 8., 9. és 15. kérdésekre adott válaszok kapcsán, mert e kérdések a vizsgált magatartás értékelése szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bírnak

⁴ Főv. Bír. 7.Kpk.45.029/2010/4 számú végzés, Vj-93/2009.

és a kérelmezőnek a versenyjogi felelősségének megállapítása szempontjából érdeke fűződhet ahhoz, hogy e kérdésekben kísérletet tegyen a tényállás megállapításának befolyásolására. (Mellékesen jegyzi meg az eljáró versenytanács, hogy abban az esetben sem lett volna indokolt ilyen jellegű állásfoglalás közzététele, ha valamely információval kizárólag a kérelmező rendelkezett volna, mivel ha az adatszolgáltatásra kötelezett nem tud választ adni valamely kérdésre, akkor a válaszában azt kell feltüntetnie, hogy nincs információja az adott kérdéssel kapcsolatban.)

67. A Tptv. 65. §-ának (3) bekezdése a GVH számára éppen azért biztosítja a harmadik felek írásban történő kérdésének lehetőségét, mert e vizsgálati jogosítvány hatékonyan biztosítja azt, hogy a GVH a vizsgálat egyidejűleg számos forrásból kaphasson választ egyazon kérdés/tény tekintetében, majd ezt követően a beérkezett válaszok összevetése, egymással való ütköztetése alapján állapíthassa meg a tényállást. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint tehát a tényállás minél alaposabb feltárása kifejezetten indokolja, hogy a GVH ugyanabban a tárgyban más eljárás alá vonttól / harmadik felektől ismételtlen bekérje a vonatkozó adatokat az adatszolgáltatás ellenőrzése vagy az egyes körülmények/tények/gyakorlatok piaci szereplők szemszögéből történő megismerése végett. Erről természetesen nem kell tájékoztatnia a már megkérdezett eljárás alá vontat, hiszen erre nincs a hatóságnak jogszabályi kötelezettsége, és abban az esetben, hogyha ezt megtenné, nyilvánvalóan a tényállás feltárási kötelezettségét veszélyeztethetné.
68. Az eljáró versenytanács külön kiemeli, hogy az eljárási bírság nem azért került kiszabásra, mert a kérelmező tájékoztatást nyújtott a nyilvánosság részére a folyamatban lévő versenyfelügyeleti eljárással kapcsolatosan, hanem azért, mert a harmadik személyeknek (autósiskoláknak) saját véleményük megismerése végett kiküldött adatkérő végzésekre adandó válaszok tekintetében bizonyos kérdésekben a kérelmező a válaszok tartalmát a honlapján közzétett állásfoglalás révén befolyásolni próbálta. Ezen magatartását az eljáró versenytanács szerint nem menti ki az sem, hogy a kérelmező állítása szerint egyes kérdések „zavarosak vagy nehezen érthetőek”, illetve álláspontja szerint „csak jogi képviselő segítségével megválaszolhatóak” voltak. Helyesen emelte ki azt a vizsgáló, hogy amennyiben a válaszadásra kötelezettnek problémája van valamely kérdés értelmezésével kapcsolatban, úgy a GVH irányában kell jeleznie ezirányú problémáját.
69. Az eljáró versenytanács hangsúlyozza azt is, hogy a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányultság megállapításának nem feltétele annak igazolása, hogy a kérelmező által közzétett adatok valótlanok. Önmagában az a tény, hogy a kérelmező megpróbálta befolyásolni az adatszolgáltatásra kötelezettek válaszait, elegendő a valós tényállás feltárására irányultság megállapításához. A kérelmező nem tagadhatja alappal azt, hogy az állásfoglalásának közzétételével a megkérdezettek válaszadását befolyásolni kívánta, hiszen maga az állásfoglalás utal arra, hogy annak célja az, hogy „segítséget nyújtson a saját véleményetek kialakításában”. Ez arra utal, hogy a kérelmezőnek explicit szándéka volt az autósiskolák válaszainak befolyásolása.
70. Az állásfoglalás kérelmező honlapján való közzététele a kérelmező szerinti jó szándékot tükrözi. Az eljáró versenytanács ezt vitatja. A honlapon való megjelentetés az állásfoglalás széles körben való elérhetőségére ad lehetőséget, és így olyan válaszadók befolyásolására is alkalmas, akik egyébként kétoldalú kapcsolatot korábban nem vettek

fel, vagy nem is kívántak felvenni a kérelmezővel az adatszolgáltatás kapcsán, de a kérelmező honlapját egyébként látogatják. Így ezen közzététel biztosíthatja a legkézenfekvőbb módon a válaszadás egységességét a kérelmező számára.

71. A kérelmező hivatkozik arra, hogy a vizsgáló az eljárási bírság kiszabásakor a kérelmező rosszhiszeműségét értékelte. Ezzel kapcsolatban az eljáró versenytanács utal arra, hogy bár a Ket. 61. §-ának (1) bekezdése szerint a közigazgatási eljárás során tanúsított rosszhiszemű magatartás esetén is van lehetőség eljárási bírság kiszabására, azonban a Ket. 61. §-a (1) bekezdésének alkalmazását a versenyfelügyeleti eljárásban a Tpv. 44. §-a ki zárja⁵, ezért a rosszhiszeműség a Tpv. 61. §-a szerinti eljárási bírság kiszabásának nem feltétele, mint ahogy a megtámadott végzés ezen körülményre nem is utal.
72. Figyelemmel arra, hogy a vizsgálói végzés az eljárási bírság jogalapjaként a Tpv. 61 §-ának arra fordulatára nem hivatkozik, hogy a kérelmező magatartása a „valós tényállás feltárásnak” megghiúsítását eredményezte, e körben az eljáró versenytanács nem tartja szükségesnek a kérelmező álláspontjára reagálni.

A kérelmező vizsgálói végzés iratellenességével kapcsolatos érvei

73. Az eljáró versenytanács szerint nem állapítható meg iratellenesség a vizsgálói végzés tényállás részében, ahol a vizsgáló arra utal, hogy a kérelmező honlapján közzétett állásfoglalás tartalmazza, hogy az autóiskolák milyen körülményeket, információkat vegyenek figyelembe a válasz megfogalmazásához, hiszen a vizsgálói végzés sem állította, hogy a kérelmező állásfoglalása kötelező erejű, csak arra utalt, hogy az állásfoglalás közzététele alkalmas a megkérdezettek válaszainak befolyásolására és ezáltal a valós tényállás feltárásának megghiúsítására irányul. E körben az álláspont kötelező jellege nem releváns a megkérdezettek válaszainak befolyásolásra való képesség szempontjából; a befolyásolás az állásfoglalás közzétételével megvalósul.
74. A kérelmező azon érve, mely szerint az állásfoglalás nem tartalmaz válaszokat 10., 11., 14., 15. számú kérdések tekintetében, nem felel meg a valóságnak, hiszen például a 15. kérdés tekintetében a kérelmező állásfoglalása éppen arra irányul, hogy a megkérdezettek ne adjanak választ a feltett egzakt, tényszerű kérdésre.

A kérelmező érdekképviselői szervezeti jellegének figyelembevétele

75. E körben az eljáró versenytanács leszögezi, hogy a kérelmező azon álláspontja, miszerint a GVH által kifogásolt Etikai Szabályzata a Tpv. 11. §-ának (1) bekezdése szerinti vállalkozások társulása döntésének nem tekinthető, nem a jelenlegi eljárási kötelezettségszegés elbírálásával kapcsolatos kérdés, hanem az ügy érdemére vonatkozó kérdés, melyre vonatkozóan az ügyet lezáró érdemi döntésében kell reflektálni. Szintén ez irányadó a kérelmező fellebbezésében foglalt, a megállapodás egyedi mentesülés feltételeire utaló pontjai kapcsán.
76. A Tpv. 61. §-ának (1) bekezdésében foglalt magatartás megvalósításának tilalma ugyanakkor jogi státusztól függetlenül vonatkozik érdekképviselői szervezetekre is. E körben nem releváns a kérelmező azon érvelése, hogy az érdekképviselői szerv eljárhatott a 2014. július 1-jéig hatályos Tpv. 54. §-a (2) bekezdésének f) pontja szerinti

⁵ Lsd. FKMB 35.Kpk.45.874/2013/8. számú végzés- Vj/23/2011. számú végzés

meghatalmazottként, mert ezen meghatalmazással kapcsolatos szabályok nem érintik a kérelmező azon kötelezettségét, hogy tartózkodjon olyan magatartás tanúsításától, mely a GVH által megkeresett harmadik személyek válaszainak befolyásolásra irányul és e körben a GVH teljeskörű tényfeltárási kötelezettségét veszélyezteti. Sőt az a tény, hogy a kérelmező érdekképviselői szervként törekedett eljárás alá nem vont harmadik felek véleményének befolyásolására, kifejezetten a jogellenes magatartás súlyát növelő tényező, tekintettel arra, hogy egy érdekképviselői szerv eljárása, véleménye különösen alkalmas lehet azon vállalkozások véleményének befolyásolására, amelyek érdekképviselőt ellátja, és így az általa kifejtett magatartás különösen alkalmas lehet a tényállás feltárásának megkönnyítésére.

A kérelmező véleménynyilvánítás szabadságának sérelmével kapcsolatos érvei

77. Az eljáró versenytanács nem ért egyet a fellebbezésben foglalt azon állítással sem, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága lehetővé tette volna a kérelmező számára, hogy az eljárási bírság kiszabására alapot adó magatartást tanúsítsa. Az eljárás alá vont a versenyfelügyeleti eljárás bármely szakaszában kifejtheti álláspontját a GVH előtt, illetve a versenyfelügyeleti eljárás kapcsolatos saját véleményét bármikor közölheti a nyilvánossággal is, ez azonban nem vezethet ahhoz, ami miatt jelen esetben az eljárási bírság kiszabásra került, hogy a kérelmező az eljárásban megkeresett harmadik felek válaszainak befolyásolására irányuló magatartást tanúsítson.

Az eljárási bírság mértéke

78. A kérelmezővel szemben a lehető legkisebb mértékű bírság kiszabására került sor, tekintettel vagyoni helyzetére. A megtámadott végzés az eljárási bírság összegét meghatározó szempontokat teljes körűen értékelte, ezen értékeléssel az eljáró versenytanács teljes mértékben egyetért.
79. Összességében tehát az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a vizsgáló végzése kimerítően megindokolta az eljárási bírság kiszabásának szempontjait, a megtámadott végzésben kifejtett szempontokkal az eljáró versenytanács egyetért. Erre tekintettel az eljáró versenytanács a Ket. 105.§-a (1) bekezdésének alkalmazásával a rendelkező rész szerint döntött.

V.

Egyéb eljárási kérdések

80. A Tpvt. 48. §-ának (1) bekezdése alapján az eljáró versenytanács döntéseit háromtagú vagy öttagú tanácsban hozza meg. A Tpvt. 48. § (2) bekezdése szerint, ha e törvény eljáró versenytanácsot említ, azon az (1) bekezdésben meghatározott tanácsot kell érteni. Egyéb esetekben a vizsgáló vagy az eljáró versenytanács tagja egyedül is eljárhat.
81. A GVH hatásköre a Tpvt. 45. §-án, illetékessége pedig a Tpvt. 46. §-án alapul.

82. A végzéssel szembeni jogorvoslati jog a Ket. 98. §-ának (3) bekezdésén és a Tpvt. 82. §-ának (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. augusztus 5.

dr. Miks Anna s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Tóth András s.k.
a Versenytanács elnöke
versenytanács tagként eljárva

dr. Kőhalmi Attila s.k.
versenytanács tag

Kiadmány hitelül:

[...]